

ТАҚРИЗИ

роҳбари илмӣ ба диссертатсияи Алимардонзода Бобоҳон Маҳмадӣ дар мавзӯи «Таърихи электрикунонии ноҳияҳои ҷанубу шарқии Тоҷикистон (солҳои 20-уми асри XX - ибтидои асри XXI)», барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.00 - Илмҳои таърихӣ ва бостоншиносӣ (07.00.02 -Таърихи ватанӣ).

Омӯзиши раванди асосии таърихи электрикунонии тараққиёти иҷтимоию иқтисодӣ ва фарҳангии минтақаҳои алоҳидаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар мисоли вилояти Хатлон мубрам буда, далели асосӣ барои асоснок намудани мавзуи интихобшудаи муҳаққиқ, ин мавҷуд будани ҳаҷми барқароршавандаи захираҳои энергетикиро дар ноҳияҳои ҷанубу-шарқӣ нишон медиҳад.

Ҳамчунин, имрӯзҳо мароми Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба ҳайси яке аз мақсадҳои стратеги муайян сохтани таъминсозии истиқлолияти энергетикӣ кишвар мубрамияти мавзӯро собит месозад.

Объекти таҳқиқро таърихи электрикунонии минтақаҳои ҷанубу шарқии Тоҷикистон ва предмети онро бошад омӯختани таърихи электрикунонии хоҷагии халқи ноҳияҳои ҷанубу шарқии Тоҷикистон дар асри XX - оғози асри XXI-ро дар бар мегирад.

Мақсади асосии таҳқиқи мазкур - омӯхтан ва воқеъбинона таҳлил намудани маводи амалӣ доир ба масъалаҳои таърихи электрикунонии ноҳияҳои ҷанубу шарқии Тоҷикистон, муайян кардани дараҷаи таъсири он ба инкишофи қувваҳои истеҳсолкунанда, фарҳангу ҳаёти маишӣ аҳолии ноҳияҳои ҷанубу шарқии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Диссертант зимни баррасии мавазуи мазкур аз методҳо ва равишҳои илмӣ таърихият, воқеияти илмӣ, таҳлили таърихӣ-муқоисавӣ васеъ истифода бурдааст. Дар баробари ин асоси таҳқиқи мазкурро усули хронологӣ ташкил медиҳад, ки барои муайян намудани таърихи

электрикунонии ин минтакаи наздисарҳадӣ ва аҳаммияти он дар ҳаёти иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва фарҳангию маишии аҳолии минтақа имконияти хуб фароҳам меоранд.

Муқарраротҳои асосие, ки барои ҳимоя пешниҳод мегарданд, ин таҳлил ва инъикоси воқеии электрикунонидани минтақаҳои Ҷанубу Шарқӣ, нақши электрикунонӣ дар баланд бардоштани ҳосилнокии меҳнат, тараққиёти саноат, хоҷагии қишлоқ, маданият ва маорифи вилоят мебошанд.

Навгони диссертант дар он аст, ки он аввалин кори илмӣ оид ба таҳлил, инъикоси воқеаҳои ҳақиқӣ ва мисолҳои электрикунонӣ, дар мисоли ноҳияҳои ҷанубу-шарқии Тоҷикистон мебошад.

Аҳамияти амалии диссертатсия дар он аст, ки натиҷаҳои тадқиқоти мазкур метавонанд зимни тарҳрезии масъалаҳои гуногуни таърихи халқи тоҷик, фарҳанги он, энергетикаи вилояти Хатлон, дар таҳқиқоти иловагӣ доир ба таъриху фарҳанги минтақаҳои гуногун ва ноҳияҳои кишвар, зимни гузарондани курсҳои алоҳида доир ба таърихи энергетикаи кишвар ва ҳаёти фарҳангии халқи тоҷик, дар бозгашт ба равшансозии масъалаҳои фаромушшудаи сиёсати ҳукумати Шуравӣ дар соҳаҳои иҷтимоию иқтисодӣ ва рушди фарҳангии ноҳияҳои наздисарҳадии Тоҷикистон истифода бурда шавад. Ғайр аз ин, маводи таҳқиқи мазкур метавонад зимни навиштани асарҳои алоҳида ва мақолаҳои илмӣ истифода шавад, ки онҳо ташаккулёбии маҷмааи обиёи энергетикӣ Тоҷикистонро, бо инобати дурнамои азхудкунии захираҳои сӯзишворию энергетикӣ кишвар, ки онҳо имкониятҳои иҷтимоию иқтисодӣ ва равандҳои фарҳангии Тоҷикистонро равшантар месозанд, ба пуррагӣ нишон медиҳанд.

Сохтори диссертатсия ба мазмуни он комилан мувофиқ буда, он аз муқаддима, ду боб, хулоса ва рӯйхати адабиёт иборат аст.

Дар муқаддима мубрамаӣ, дараҷаи омӯзиши мавзӯ, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқ, асосҳои назариявӣ методологӣ ва маводи таҳқиқ,

навоварии он, аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқ, нуқоти барои дифоъ пешниҳод шаванда, коркард ва татбиқи натоиҷи таҳқиқ ва сохтори кор баён шудааст.

Дар қисмати асосии диссертатсия масъалаҳои захираҳои обӣ-энергетикии Тоҷикистон, таърихи аз худ кардани захираҳои энергетикӣ ва электрикунонии мамлакат дар давраи дигаргунсозии ҷомеаи соҳаҳои энергетика, муҳаққидонҳои соҳаи энергетика, проблемаҳои сохтмони объектҳои энергетикӣ ва электрикунонии мамлакат дар давраи истиқдодӣ, истифодабарии қувваи барқ дар саноат ва хоҷагии қишлоқ, корҳои маданӣ, маишӣ, системаи маорифи ноҳияҳои ҷанубу-шарқии Тоҷикистон баррасӣ гардидаанд.

Дар хулоса, фикри ҷамъбасти диссертант ва тавсияву пешниҳодот оид ба дар оянда таҳқиқ намудани мавзӯ оварда шудаанд.

Бо боварӣ изҳор менамоем, ки таҳқиқот ба талабот ҷавобгӯ буда, он дар асоси омӯзиши маводи бойгонӣ, санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ, маълумоти оморӣ, маводҳои мақомоти ҳукумати ва ташкилоте, ки ҷаъолияти онҳо бевосита бо электрикунонии корхонаҳои ватанӣ, иқтисодиёт ва ҳаёти фарҳангии ноҳияҳои ҷанубу шарқии Тоҷикистон алоқаманд аст, таҳия шудааст. Аксарияти ин маводҳо нахустин бор ба муҳодилаи илмӣ ворид карда шудаанд.

Унвонҷӯ доир ба натиҷаҳои таҳқиқот 12 мақолаи илмӣ, аз он ҷумла 5 мақолаи илмӣ дар нашрияҳои аз тарафи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тақризшаванда ва 7 мақоларо дар нашрияҳои дигар ба таърифи расондааст.

Ҳамин тариқ, Алимардонзода Бобоҳон Маҳмадӣ аз ӯҳдаи таълифи рисолаи илмӣ баромада, вазифаҳои дар назди худ гузошташударо пурра иҷро намудааст. Диссертатсияи мазкур ба ихтисоси 07.00.00 - Илмҳои таърих ва бостоншиносӣ (07.00.02 - Таърихи ватанӣ) пурра мувофиқат менамояд. Диссертатсия аз рӯи натиҷаҳои назариявӣ ва хулосаҳои илмӣ,

тавсияҳои амалӣ ва сатҳу сифати таҳияи худ ба талаботи Низомномаҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба таҳияи диссертатсия барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.00 - Илмҳои таърих ва бостоншиносӣ (07.00.02 -Таърихи ватанӣ) нисбат доранд, ҷавобгӯ мебошад.

Хулоса, диссертатсияи Алимардонзода Бобоҳон Маҳмадӣ дар мавзӯи «Таърихи электрикунонии ноҳияҳои ҷанубу шарқии Тоҷикистон (солҳои 20-уми асри XX - ибтидои асри XXI)», барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.00 - Илмҳои таърих ва бостоншиносӣ (07.00.02 -Таърихи ватанӣ) ба ҳимояи озод тавсия карда мешавад.

**Рохбари илмӣ, д.и.т., профессори
кафедраи таърихи умумӣ ва ватании
Донишгоҳи славянин Россия ва Тоҷикистон**

Маликов М.Х.

Имзоҳои Маликов Маҳмуд Ҳақимович-ро тасдиқ мекунам.

**Сардори баҳши кадрҳои Донишгоҳи
славянин Россия ва Тоҷикистон**

Ҳақимов А. А.

Нишони: 734025, ш. Душанбе, к. М. Турсунзода 30. Донишгоҳи славянин Россия ва Тоҷикистон. Тел. 227-16-93, www.rtsu.tj.

04.04.2025